

בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט גבוה לצדק

בג"ץ 6198/23

בג"ץ 6199/23

בג"ץ 6477/23

בג"ץ 7525/23

בג"ץ 7955/23

לפני:

כבוד ממלא מקום הנשיא ע' פוגלמן
כבוד השופט י' עמית
כבוד השופט נ' סולברג

העותרים בבג"ץ 6198/23 : התנועה למען איכות השלטון בישראל ו-391 אח'

העותרים בבג"ץ 6199/23 : אחים לנשק ו-20 אח'

העותרות בבג"ץ 6477/23 : איילת השחר סיידוף ו-239 אח'

העותרים בבג"ץ 7525/23 : 1. פורום איילון לזכויות אדם, זכויות חברתיות וצמיחה שוויונית
2. עו"ד משה שפירא
3. עו"ד אבי קורצברג

העותרת בבג"ץ 7955/23 : התנועה הדמוקרטית האזרחית

נ ג ד

המשיבים בבג"ץ 6198/23 : 1. שר הביטחון
2. ממשלת ישראל
3. צה"ל
4. היועצת המשפטית לממשלה
5. איחוד הישיבות באר"י

המשיבים בבג"ץ 6199/23 : 1. שר הביטחון
2. ראש המטה הכללי
3. ממשלת ישראל
4. היועצת המשפטית לממשלה
5. איחוד הישיבות באר"י

המשיבים בבג"ץ 6477/23 : 1. שר הביטחון
2. ראש המטה הכללי
3. ממשלת ישראל

4. היועצת המשפטית לממשלה
5. יו"ר מפלגת ש"ס – התאחדות הספרדים העולמית שומרי תורה – ח"כ אריה דרעי
6. יו"ר מפלגת הסתדרות אגודת ישראל בארץ ישראל – שר השיכון יצחק גולדקנופף
7. יו"ר מפלגת החרדים דגל התורה – יו"ר ועדת הכספים ח"כ משה גפני
8. איחוד הישיבות באר"י

1. היועצת המשפטית לממשלה : המשיבים בבג"ץ 7525/23
2. המשנה ליועצת המשפטית לממשלה (משפט כלכלי)
3. איחוד הישיבות באר"י

1. ממשלת ישראל : המשיבים בבג"ץ 7955/23
2. שר החינוך
3. שר האוצר
4. החשב הכללי במשרד האוצר
5. היועצת המשפטית לממשלה
6. איחוד הישיבות באר"י

עתירות למתן צו על תנאי וצו ביניים

תאריך הישיבה : י"ז באדר א' התשפ"ד (26.2.2024)

בשם העותרים בבג"ץ : 6198/23
 עו"ד אליעד שרגא ; עו"ד תומר נאור ; עו"ד הידי נגב

בשם העותרים בבג"ץ : 6199/23
 עו"ד טומי מנור ; עו"ד עמית מור ; עו"ד טל גנדלמן ; עו"ד ויקי הקמון

בשם העותרות בבג"ץ : 6477/23
 עו"ד דפנה הולץ-לכנר ; עו"ד קמילה אביגיל מיכמן

בשם העותרים בבג"ץ : 7525/23
 עו"ד משה שפירא ; עו"ד אבי קורצברג

בשם העותרת בבג"ץ 7955/23 : עו"ד גלעד ברנע ; עו"ד גלעד שר

בשם המשיבים 4-1 בבג"ץ : 6198/23, בבג"ץ 6199/23
 ובבג"ץ 6477/23, המשיבים 2-1 בבג"ץ 7525/23, והמשיבים 5-1 בבג"ץ 7955/23 : עו"ד אבי מיליקובסקי ; עו"ד סיגל אבנון סוויצקי

בשם המשיב 5 בבג"ץ
: 6477/23
אין התייצבות

בשם המשיבים 6-7 בבג"ץ
: 6477/23
אין התייצבות

בשם המשיב 5 בבג"ץ 6198/23
ובבג"ץ 6199/23, המשיב 8
בבג"ץ 6477/23, המשיב 3
בבג"ץ 7525/23 והמשיב 6
בבג"ץ 7955/23:
עו"ד שמואל הרביץ

החלטה

1. לפנינו בקשה למתן צו ביניים בבג"ץ 7955/23, שבה מבקשת העותרת כי נאסור על העברות כספים לצורך תמיכה במוסדות תורניים עבור תלמידים שלא קיבלו דחייה או פטור משירות צבאי נוכח פקיעת פרק ג' 1' לחוק שירות ביטחון [נוסח משולב], התשמ"ו-1986 (להלן: חוק שירות ביטחון ו-פרק ג' 1' בהתאמה), או שדחיית השירות שלהם מכוח ההסדר פקעה. הבקשה למתן צו ביניים מתייחסת אך להעברות כספים שנעשות מכוח "מבחנים לחלוקת כספים לצורך תמיכה של משרד החינוך במוסדות תורניים – לימוד ופעולות", "פ' התשס"ד, עמ' 3498, "פ' התשע"ב, עמ' 3186 (להלן: מבחני התמיכה).

2. בתשובת משיבי המדינה ציינה היועצת המשפטית לממשלה כי:

"בהיעדר בסיס נורמטיבי החל מיום 1.4.2024 לאי גיוסם של תלמידי ישיבות ובוגרי מוסדות לימוד חרדיים, לא תקום עוד סמכות להעברת כספי תמיכות למוסדות תורניים, בגין תלמידים המיועדים לשירות ביטחון הלומדים במוסדות אלו (שאינם אוחזים בצו דחיית שירות שטרם פקע)" (סעיף 13 לתשובה).

3. בשים לב לעמדה זו, נוכח הזיקה בין פרק ג' 1' לחוק – שפקע כאמור – לבין מבחני התמיכה (זיקה שעליה עמדה גם היועצת המשפטית לממשלה), ונוכח הטענות כבדות המשקל שמכוונות לחוקיות החלטה 682 של הממשלה ה-37 "השירות בצבא הגנה לישראל והוקרת המשרתים" (25.6.2023) (להלן: החלטת הממשלה) שמכוחה לא ננקטו הליכים לשם גיוסם של תלמידים אלה (אשר עתידה לפקוע ביום 1.4.2024), מצאנו ליתן בזאת צו ביניים כמפורט להלן.

4. ניתן בזה צו ביניים האוסר על המשיבים 1-5 בבג"ץ 7955/23 לבצע העברות כספים לצורך תמיכה במוסדות תורניים, עבור תלמידי מוסדות תורניים שלא קיבלו פטור או דחייה משירות צבאי (מכוח ההסדר שהיה קבוע בפרק ג'1 לחוק שירות ביטחון) ולא התייצבו לגיוס מאז יום 1.7.2023 מכוח החלטת הממשלה; וביחס לתלמידי מוסדות תורניים שדחיית שירותם מכוח פרק ג'1 האמור פקעה והם לא התייצבו לגיוס מאז יום 1.7.2023 מכוח החלטת הממשלה (ראו והשוו לצו הביניים שניתן בבג"ץ 5823/12 התנועה לאיכות השלטון נ' שר הביטחון (4.2.2014)). צו הביניים ייכנס לתוקפו ביום 1.4.2024. בשים לב, בין היתר, לעמדת היועצת המשפטית לממשלה בדבר אי-חוקיות העברת כספי התמיכות לאחר מועד זה, ובהיעדר מקור סמכות לכאורי להמשך התקצוב, לא ראינו להורות על הוראת מעבר.

5. חרף האמור, מוסדות אשר צו הביניים ישפיע על עמידתם בתנאי הסף לעצם קבלת כספי התמיכה (כאמור בסעיף 14 להודעת משיבי המדינה מיום 22.3.2024) ימשיכו לקבל כספי תמיכה עבור תלמידים שאינם באים בגדרי הצו (כמפורט בפסקה 4 לעיל), וזאת עד לסוף שנת הלימודים הנוכחית שתסתיים ביום ה' באב התשפ"ד, 9.8.2024.

6. צו הביניים יעמוד בתוקפו עד להחלטה אחרת.

7. בשים לב לאמור בתשובת משיבי המדינה (סעיף 22 לכתב התשובה) ובמכתב ראש הממשלה שצורף לה, יוכלו משיבי המדינה להגיש תצהיר משלים עד ליום 30.4.2024.

8. העתירות ייקבעו לדיון בהתנגדות לעשיית הצו על תנאי לצו מוחלט במהלך חודש מאי 2024, ויישמעו לפני הרכב של 9 שופטים.

ניתנה היום, י"ח באדר ב' התשפ"ד (28.3.2024).

שׁוֹפֵט

שׁוֹפֵט

מ"מ הנשיא